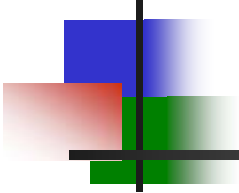

Kontekstfrie grammatikker og syntaksanalyse (parsering)

Kap. 3, 4 og 5 i Louden

Kan også lese om dette i notat delvis brukt i INF 3/4110
Se kursets hjemmeside: Pensum/læringskrav

INF 5110

6. februar 2007

Stein Krogdahl

Forelesninger fremover:

NB: Torsdag 8. februar: Vanlig forelesning

Tirsdag 13. februar: Vanlig forelesning

Foreleser: Stein Krogdahl

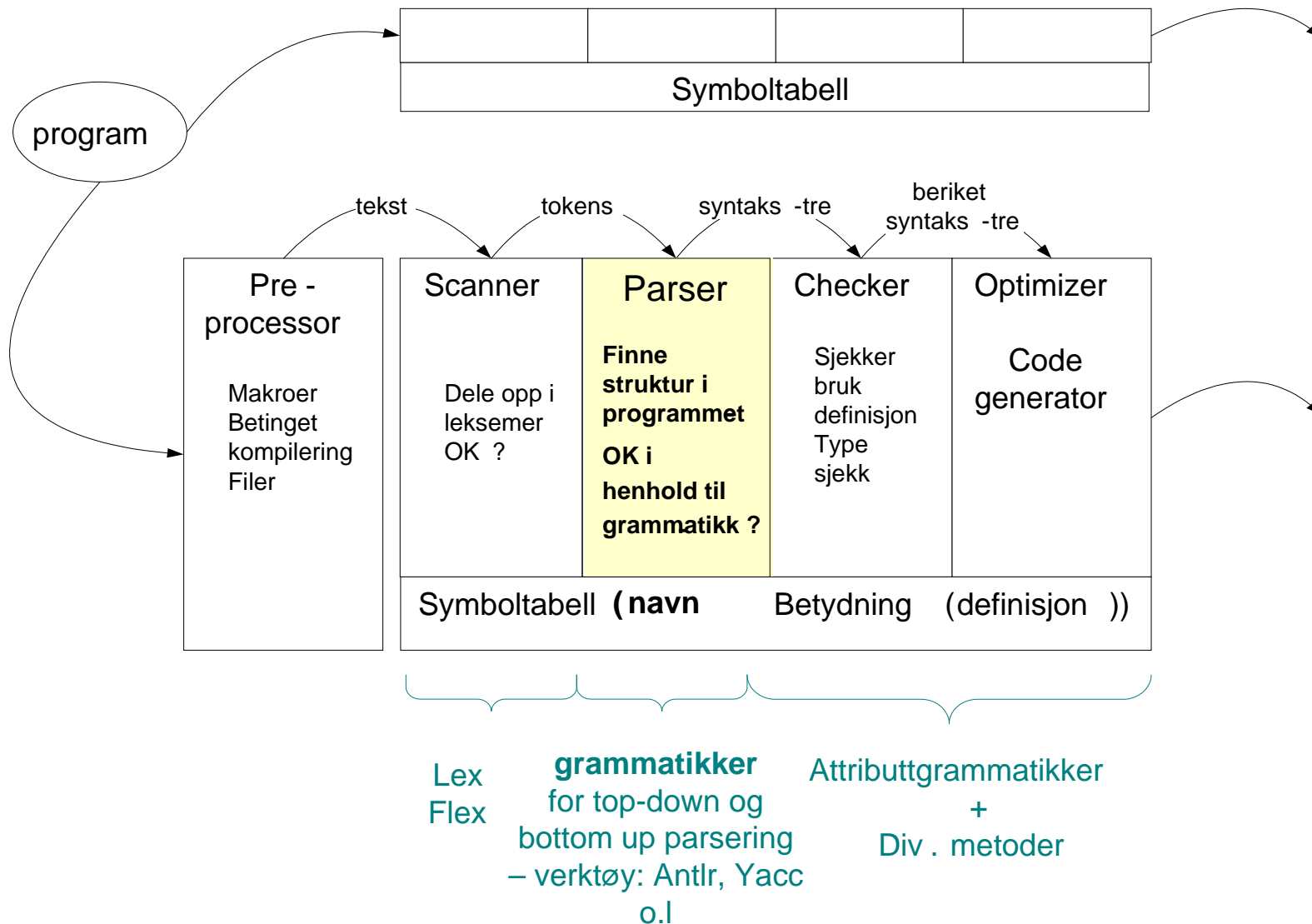
- Utdannet:
 - Ved UiO, Cand.Real. 1973
 - I "Databehandling", som da lå under Matematisk Institutt
- Har vært ved:
 - Universitetet i Tromsø (1973 – 78)
 - Norsk Regnesentral (1978 – 82)
 - Laget Simula-kompilator med Birger M-P
 - Universitetet i Oslo, Ifi (1982 – nå)
- Har drevet med
 - Kombinatoriske algoritmer:
 - Finn beste utplukk som som tilfredstiller bestemte krav
 - Formell verifikasjon av programmer:
 - Men rettet mot direkte anvendelse
 - Programmeringsspråk: Design og implementasjon
 - Nå: Mest SWAT-prosjektet.

Litt om SWAT-prosjektet

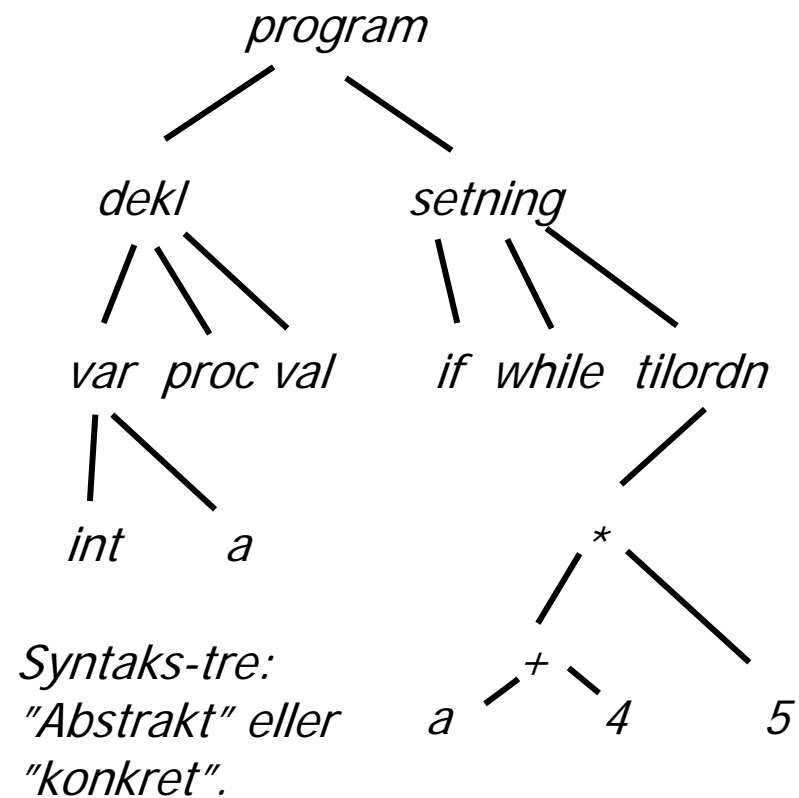
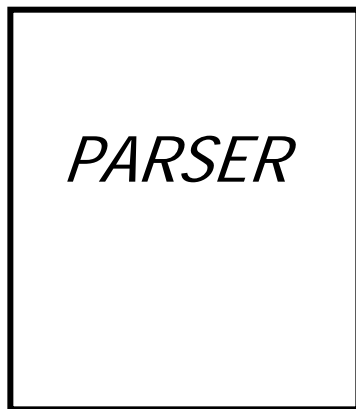
- Prosjekt som nå involverer 3 ansatte og tre stipendiater.
 - Søker nå etter ny stipendiat/postdoc!
- Bakgrunn: Objektorientering (OO) kom i 1967, med språket Simula
 - Designet av Ole-Johan Dahl og Kristen Nygård, da ved NR.
 - Hovedbegrep: Klasser, subclasser og virtuelle (redfinerbare) metoder
- Lenge var den meste OO-forskning nært knyttet til disse begrepene
 - Innførte klasser/subklasser etc. i andre språk (Lisp, Pascal, ...)
 - Skal man kunne arve fra flere enn én annen klasse (Multippel arv)?
- I 90-åra kom det en del nye ideer som gikk ut over trad. OO:
 - Aspekt-orientert Programmering (AOP), generiske klasser, "traits", ...
 - Disse dyrkes ofte i egne miljøer, uten å tilpasse dem andre mekanismer
- SWAT: Ta et skritt tilbake, se på det som er foreslått
 - Forsøk å kombinere/unifisere alle disse sikkert lure mekanismene
 - Til "en" mekanisme som dekker de samme behov
 - SWAT arbeider eksplisitt både med modellering og programmering

Hvor er vi nå - kap. 3, 4 og 5:

Forenklet skisse av hva en parser gjør

→
*Sekvens av
Token
(leksemer) fra
scanner*

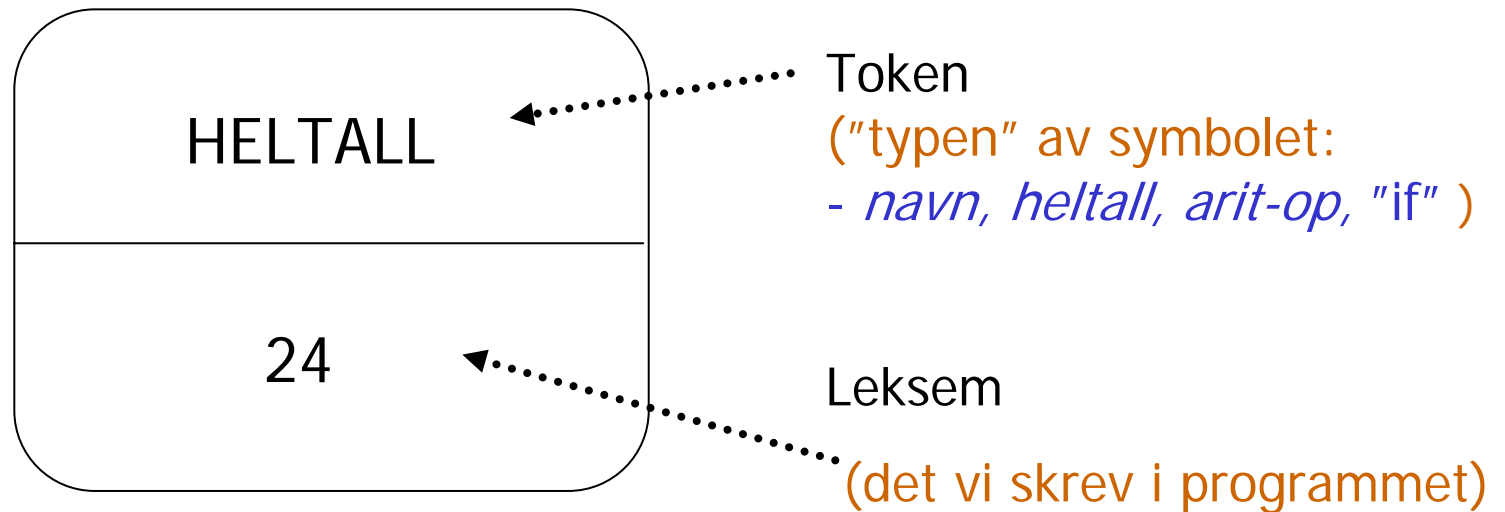

Oversikt – kap 3 (grunnleggende om grammatikker)

- Hva er en grammatikk?
- Kontekstfrie grammatikker og BNF-notasjon
- Parserings-trær og abstrakte syntaks-trær
- Entydige/flertydige grammatikker
- Utvidet notasjon: EBNF og syntaksdiagrammer
- Eksempel
 - Tiny

Hva får vi fra scanneren

Vi får en sekvens av slike:

- Ofte kalles også det *hele* for et "token",
- I forbindelse med parsing kalles det også et "terminalsymbol"

Hva er en grammatikk

- En grammatikk bruker et antall **symboler**, for å beskrive de "riktige" setninger (programmer) i et "språk"
 - **Terminal-symboler** – De vi får fra scanneren, og oftest tenker vi da mest på deres token-type: *navn, heltall, "if", ...*
 - **Ikketerminal-symboler** - WHILE-SETNING, TILORDNING, KLASSEDEKL, UTTRYKK, ...
 - Startsymbolet : Lovlige setninger er avledet fra dette.
 - **Meta-symboler**- slike hjelpesymboler/tegn vi bruker for å sette opp reglene:
- Merk: En grammatikk egner seg til å lage (avlede) riktige setninger ut fra startsymbolet
 - Parseringens problem er det **omvendte**:
 - Gitt en setning. Kan denne avledes i grammatikken, og hvordan?
- En grammatikk spesifiserer via *regler* for lovlige sammensettinger av terminal- og ikke-terminalsymboler
 - Reglene kalles også *produksjoner*

Kontekstfrie grammatikker: BNF-notasjon med variasjoner

- Bokas vanlige notasjon:

$exp \rightarrow exp \ op \ exp \mid (exp) \mid number$

$op \rightarrow + \mid - \mid *$

- Metasymboler: \rightarrow (leses: "Kan ha formene") , \mid (leses: "eller")
- Ikke-terminaler: exp, op
- Terminaler : $number, (,), *, +, -$
- Startsymbol: exp

- En tradisjonell måte (Algol 60 rapporten):

```
<exp> ::= <exp> <op> <exp> | ( <exp> ) | NUMBER
```

```
<op> ::= + | - | *
```

- Litt utvidet BNF (EBNF):

```
 $exp \rightarrow exp \ ( "+" \mid "-" \mid "*" ) \ exp \mid \text{"(" } exp \text{" )" } \ number$ 
```


Flere måter å skrive den samme grammatikken

- Regnes som den mest basale formen av BNF:

$$exp \rightarrow exp \ op \ exp$$
$$exp \rightarrow (\ exp \)$$
$$exp \rightarrow \mathbf{number}$$
$$op \rightarrow +$$
$$op \rightarrow -$$
$$op \rightarrow *$$

- Kortest mulig

$$E \rightarrow E \ O \ E \mid (\ E \) \mid \mathbf{n}$$
$$O \rightarrow + \mid - \mid *$$

Avledning (venstrestreavledning) av: (number - number) * number

$exp \rightarrow exp\ op\ exp$
$exp \rightarrow (exp)$
$exp \rightarrow \mathbf{number}$
$op \rightarrow +$
$op \rightarrow -$
$op \rightarrow *$

Startsymbol

Produksjon (regel) brukt

(1) $exp \Rightarrow exp\ op\ exp$	$[exp \rightarrow exp\ op\ exp]$
(2) $\Rightarrow (exp)\ op\ exp$	$[exp \rightarrow (exp)]$
(3) $\Rightarrow (exp\ op\ exp)\ op\ exp$	$[exp \rightarrow exp\ op\ exp]$
(4) $\Rightarrow (\mathbf{number}\ op\ exp)\ op\ exp$	$[exp \rightarrow \mathbf{number}]$
(5) $\Rightarrow (\mathbf{number} - exp)\ op\ exp$	$[op \rightarrow -]$
(6) $\Rightarrow (\mathbf{number} - \mathbf{number})\ op\ exp$	$[exp \rightarrow \mathbf{number}]$
(7) $\Rightarrow (\mathbf{number} - \mathbf{number}) * exp$	$[op \rightarrow *]$
(8) $\Rightarrow (\mathbf{number} - \mathbf{number}) * \mathbf{number}$	$[exp \rightarrow \mathbf{number}]$

Vestrestreavledning = gjør hele tiden videre avledning fra ikke-terminalen lengst til venstre. Ferdig når det bare er terminalsymboler

$$L(G) = \{ s \mid exp \Rightarrow^* s \}$$

↑
grammatikk

↑
streng med bare terminal-symboler

Avledning (høyreavledning)

av: (number – number) * number

$exp \rightarrow exp\ op\ exp$
 $exp \rightarrow (exp)$
 $exp \rightarrow \mathbf{number}$
 $op \rightarrow +$
 $op \rightarrow -$
 $op \rightarrow *$

Startsymbol

Produksjon brukt

(1) $exp \Rightarrow exp\ op\ exp$	$[exp \rightarrow exp\ op\ exp]$
(2) $\Rightarrow exp\ op\ \mathbf{number}$	$[exp \rightarrow \mathbf{number}]$
(3) $\Rightarrow exp\ * \mathbf{number}$	$[op \rightarrow *]$
(4) $\Rightarrow (exp) * \mathbf{number}$	$[exp \rightarrow (exp)]$
(5) $\Rightarrow (exp\ op\ exp) * \mathbf{number}$	$[exp \rightarrow exp\ op\ exp]$
(6) $\Rightarrow (exp\ op\ \mathbf{number}) * \mathbf{number}$	$[exp \rightarrow \mathbf{number}]$
(7) $\Rightarrow (exp - \mathbf{number}) * \mathbf{number}$	$[op \rightarrow -]$
(8) $\Rightarrow (\mathbf{number} - \mathbf{number}) * \mathbf{number}$	$[exp \rightarrow \mathbf{number}]$

*Høyreavledning = bruk alltid ikketerminalen lengst til høyre
Ferdig når det bare er terminalsymboler*

Det finnes masse andre rekkefølger å avlede en setning fra grammatikken

Opplagte krav til en grammatikk

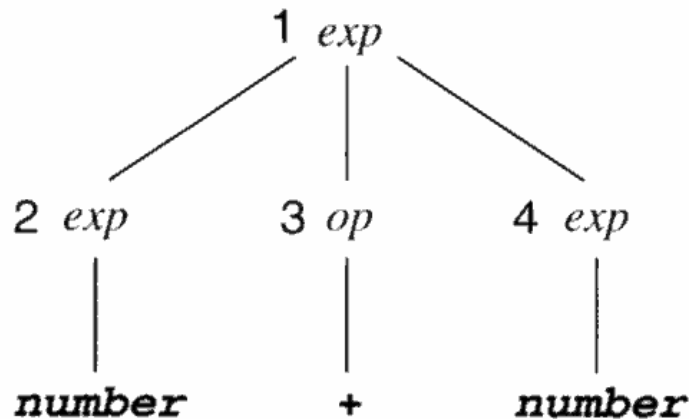
Alle ikke-terminaler:

- Må kunne inngå i en streng avledet fra startsymbolet
 - Må kunne avledes videre til noe som bare inneholder terminal-symboler
 - Eks:
 - $A \rightarrow Bx$
 - $B \rightarrow Ay$
 - $C \rightarrow z$
 - Kan aldri avlede noe fra A som bare har terminalsymboler
 - C kan ikke inngå i noen streng avledet fra A
- Altså en håpløs grammatikk

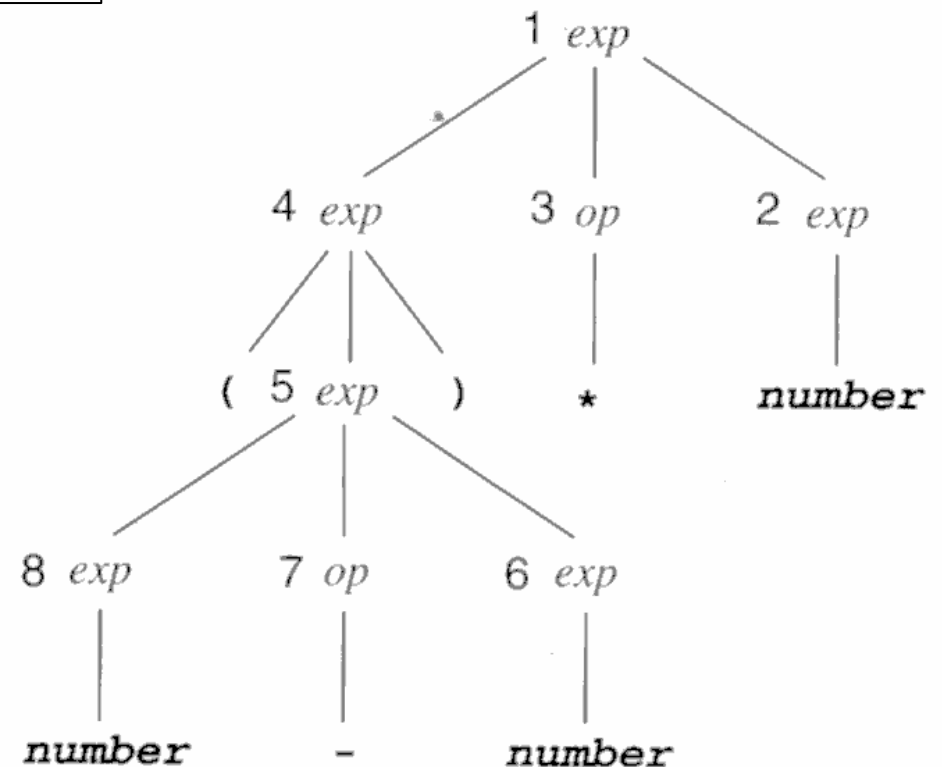
Parserings-tre (konkret syntaks-tre)

- (1) $exp \Rightarrow exp\ op\ exp$
- (2) $\Rightarrow \mathbf{number}\ op\ exp$
- (3) $\Rightarrow \mathbf{number}\ +\ exp$
- (4) $\Rightarrow \mathbf{number}\ +\ \mathbf{number}$

- Representasjon som er uavhengig av avlednings-rekkefølgen
- Tallene angir venstre-avledning

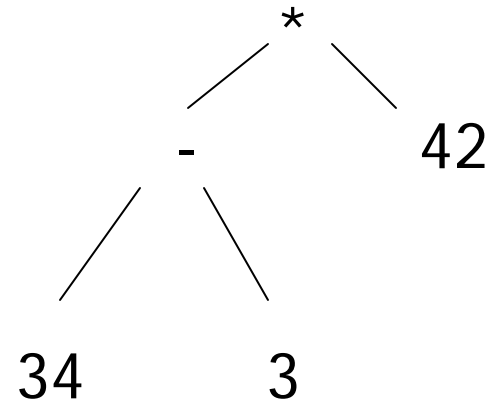
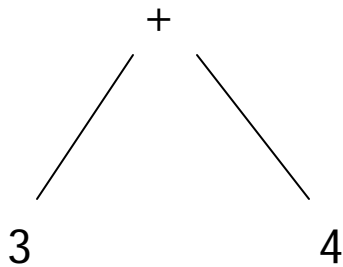

- Tallene angir høyre-avledning
- Ser vi bort fra tallene, gir alle avlednings-rekkefølger det samme treet

Abstrakt syntakstre

Vi tar bort de "unødvendige" nodene i treet, de som stammet fra "syntaktisk sukker" i språket. Vi sitter igjen med det som er den essensielle "meningen" med setningen

Ønsker ofte å skrive ned et tre på en sekvensiell fil: *Prefiks* eller *postfiks form*
Prefiks-form: *først noden, så venstre sub-tre, så høyre sub-tre*):

** (- 34 3) 42* (Når kan vi klare oss uten paranteser?)

OpExp(Times, OpExp(Minus, Const(34), Const(3)), Const(42))

Postfiks form: *34 3 - 42 **

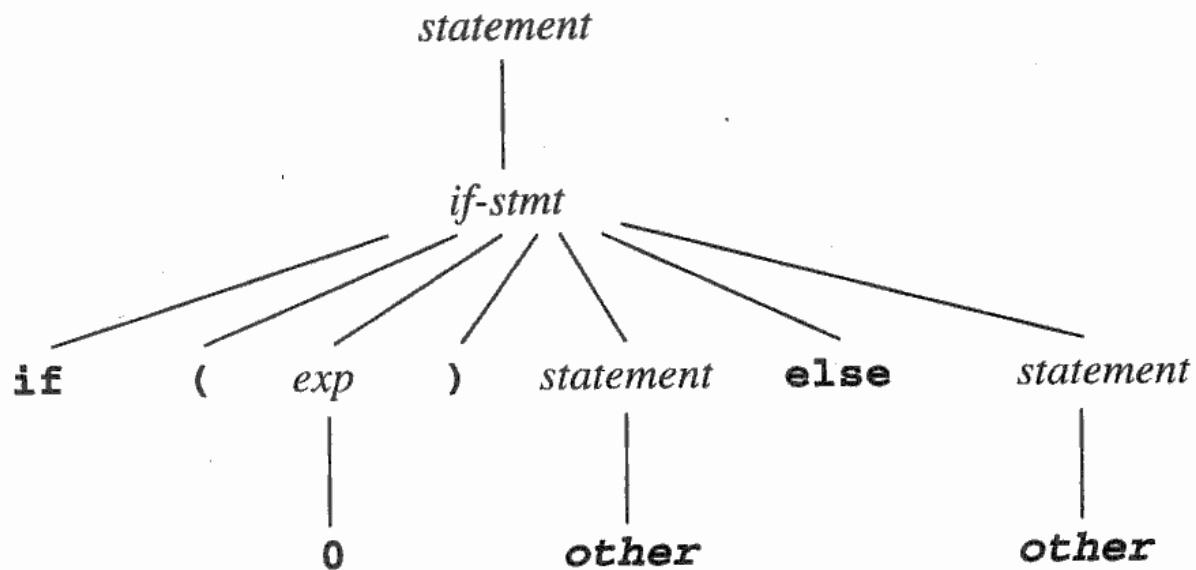
Flere parserings-trær

G1:

$$\begin{aligned} \text{statement} &\rightarrow \text{if-stmt} \mid \mathbf{other} \\ \text{if-stmt} &\rightarrow \mathbf{if} (\text{exp}) \text{statement} \\ &\quad \mid \mathbf{if} (\text{exp}) \text{statement} \mathbf{else} \text{statement} \\ \text{exp} &\rightarrow \mathbf{0} \mid \mathbf{1} \end{aligned}$$

Setning:

if (0) other else other

En annen grammatikk G2 for if-setninger

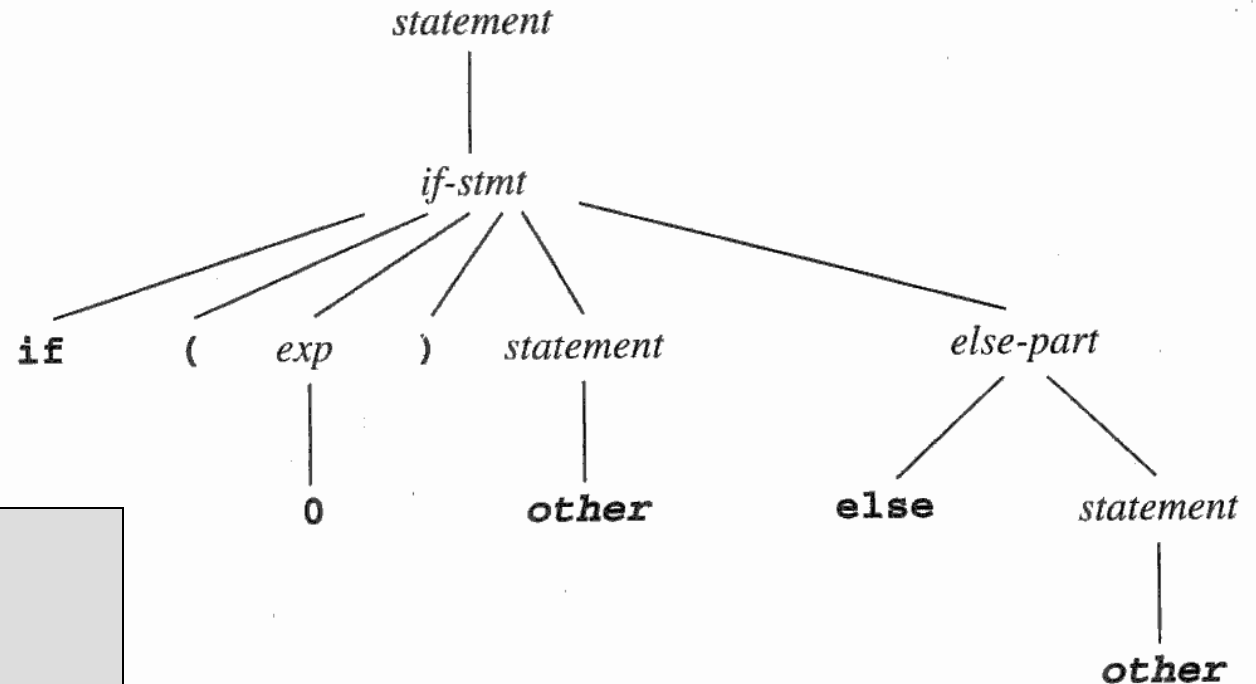
G2:

$statement \rightarrow if-stmt \mid \mathbf{other}$

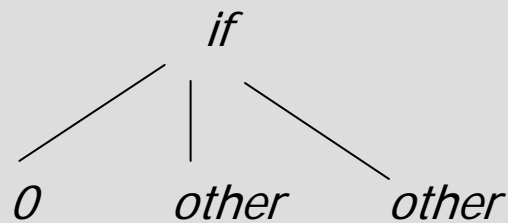
$if-stmt \rightarrow \mathbf{if} (exp) statement else-part$

$else-part \rightarrow \mathbf{else} statement \mid \varepsilon$

$exp \rightarrow \mathbf{0} \mid \mathbf{1}$

Felles abstrakt syntaks-tre for G1 og G2:

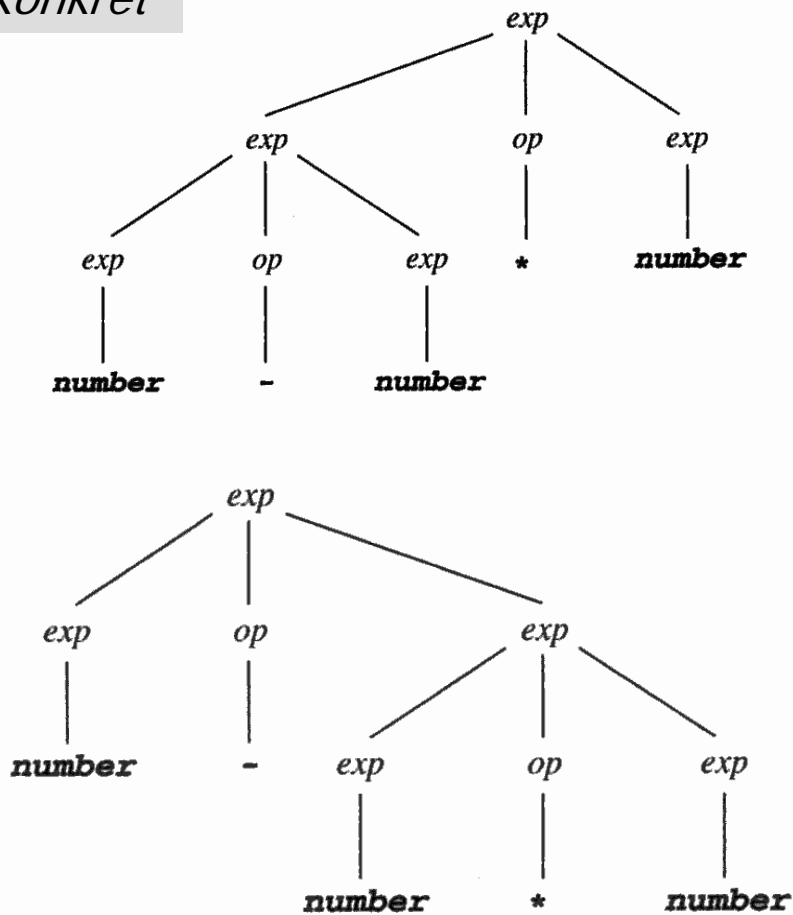
Flertydige grammatikker - analyse av setningen: $n - n * n$

G er flertydig hvis det finnes en setning i $L(G)$ som kan gis flere parserings-trær

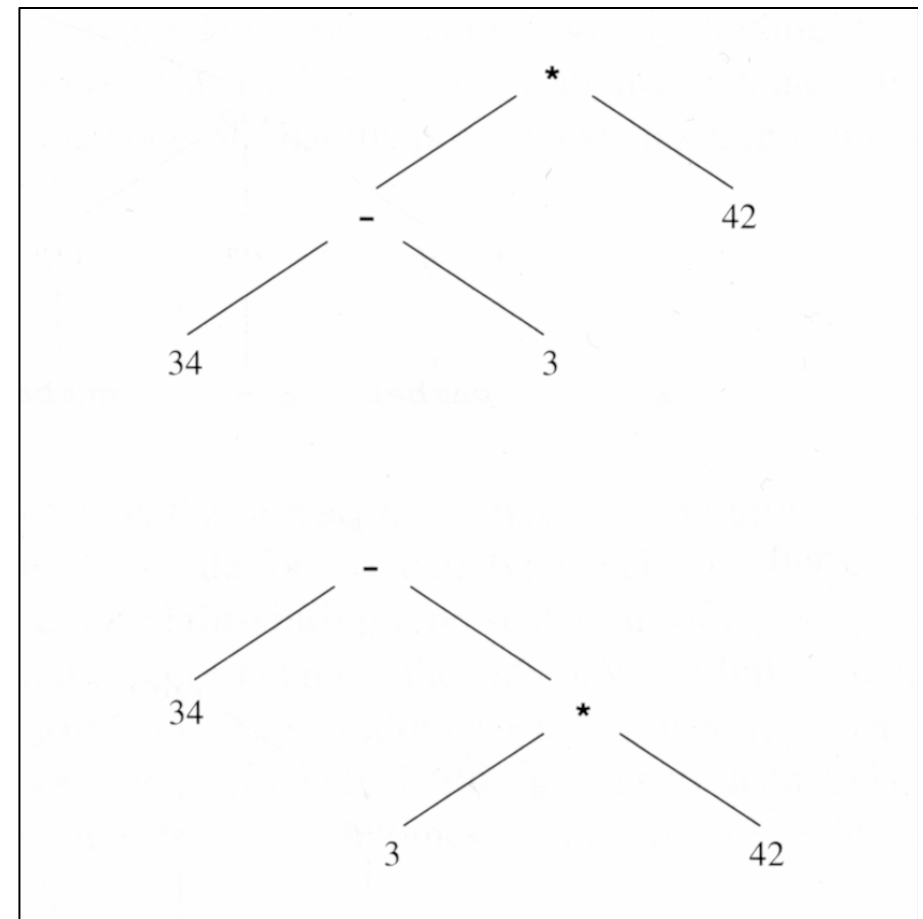
De to trærne kan ofte gi helt forskjellige betydning

$exp \rightarrow exp\ op\ exp \mid (exp) \mid \mathbf{number}$
 $op \rightarrow + \mid - \mid *$

Konkret

Abstrakt

Entydige grammatikker

En ekstra
ikketerminal
for hvert
presedensnivå

$exp \rightarrow exp \text{ addop } term \mid term$

$addop \rightarrow + \mid -$

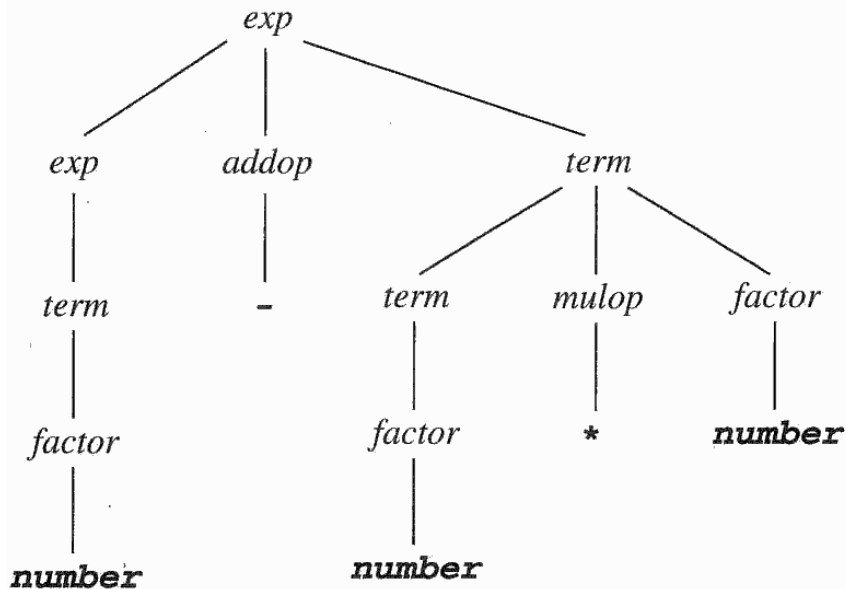
$term \rightarrow term \text{ mulop } factor \mid factor$

$mulop \rightarrow *$

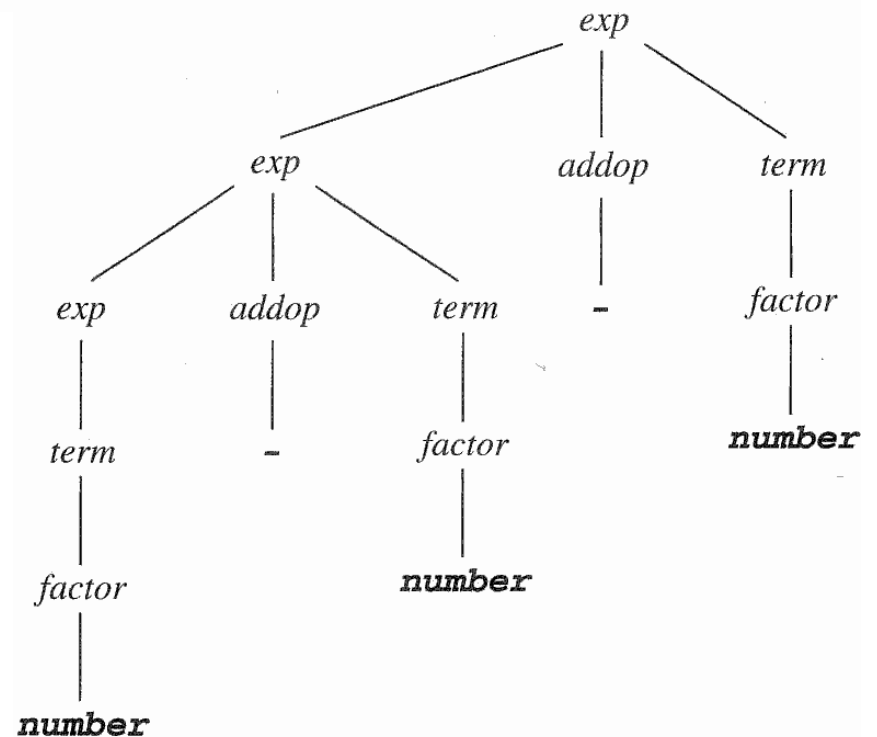
$factor \rightarrow (exp) \mid \mathbf{number}$

Rekkefølgen angir
venstre/høyre assosiativitet

34-3*42

34-3-42

Presedens og assosiativitet uttrykt i en entydig grammatikk.

- Presedens for operatorer
 - Noen operasjoner gjøres før andre (* før +)
 - **Ordnes med** en ekstra ikketerminal for hvert presedensnivå (addop, multop, expop,...) – se forrige grammatikk
- Assosiativitet i grammatikken for operatorer:
 - Venstre (assositivitet) : Operatorer med samme presedens utføres fra venstre mot høyre
 - Høyre (assositivitet) : Operatorer med samme presedens utføres fra høyre mot venstre.
 - Ingen (assositivitet) : Tillater ikke flere slike operasjoner etter hverandre (må bruke parenteser).
 - **Ordnes med** at uttrykk med slike operatorer bare kan utvides på den ene siden :
 - $exp \rightarrow exp \text{ addop } term \mid term$
(denne utvider på venstre side og blir venstre assisiativ)
 - Ingen assosiativitet ordnes slik:
 - $exp \rightarrow term \text{ addop } term \mid term$

Vanlig å:

- Angi språket ved flertydige grammatikk som

$$\begin{aligned} \text{exp} &\rightarrow \text{exp op exp} \mid (\text{exp}) \mid \mathbf{number} \\ \text{op} &\rightarrow + \mid - \mid * \end{aligned}$$

- Oppgi regler for presedens og assosiativitet for hver operasjon, slik at alle setninger får ett entydig syntakstre:

+ , - lav, venstre ass.
* , / høyere , venstre-ass.
↑ , høyerst, høyre ass.

- Dette er helt greit for binære infiks-operatorer, men fungerer "vanligvis" også greit for unære postfiks eller prefiks operatorer

$$3 + 5 / 3 * 2 + 4 \uparrow 2 \uparrow 3$$

Betyr: $(3 + ((5 / 3) * 2)) + (4 \uparrow (2 \uparrow 3))$

Presendens
og
assosiativitet i
Java

Venstre assosiativ

Operator Precedence

Java performs operations assuming the following ordering (or *precedence*) rules if parentheses are not used to determine the order of evaluation (operators on the same line are evaluated in left-to-right order subject to the conditional evaluation rule for `&&` and `||`). The operations are listed below from highest to lowest precedence (we use `<exp>` to denote an atomic or parenthesized expression):

postfix ops	<code>[] . (<exp>) <exp> ++ <exp> --</code>
prefix ops	<code>++<exp> --<exp> -<exp> ~<exp> !<exp></code>
creation/cast	<code>new ((<type>))<exp></code>
mult./div.	<code>* / %</code>
add./subt.	<code>÷ -</code>
shift	<code><< >> >>></code>
comparison	<code>< <= > >= instanceof</code>
equality	<code>== !=</code>
bitwise-and	<code>&</code>
bitwise-xor	<code>^</code>
bitwise-or	<code> </code>
and	<code>&&</code>
or	<code> </code>
conditional	<code><bool_exp>? <>true_val>: <>false_val></code>
assignment	<code>=</code>
op assignment	<code>+= -= *= /= %=</code>
bitwise assign.	<code>>>= <<= >>>=</code>
boolean assign.	<code>&= ^= =</code>

Ikke-essensiell
flertydighet

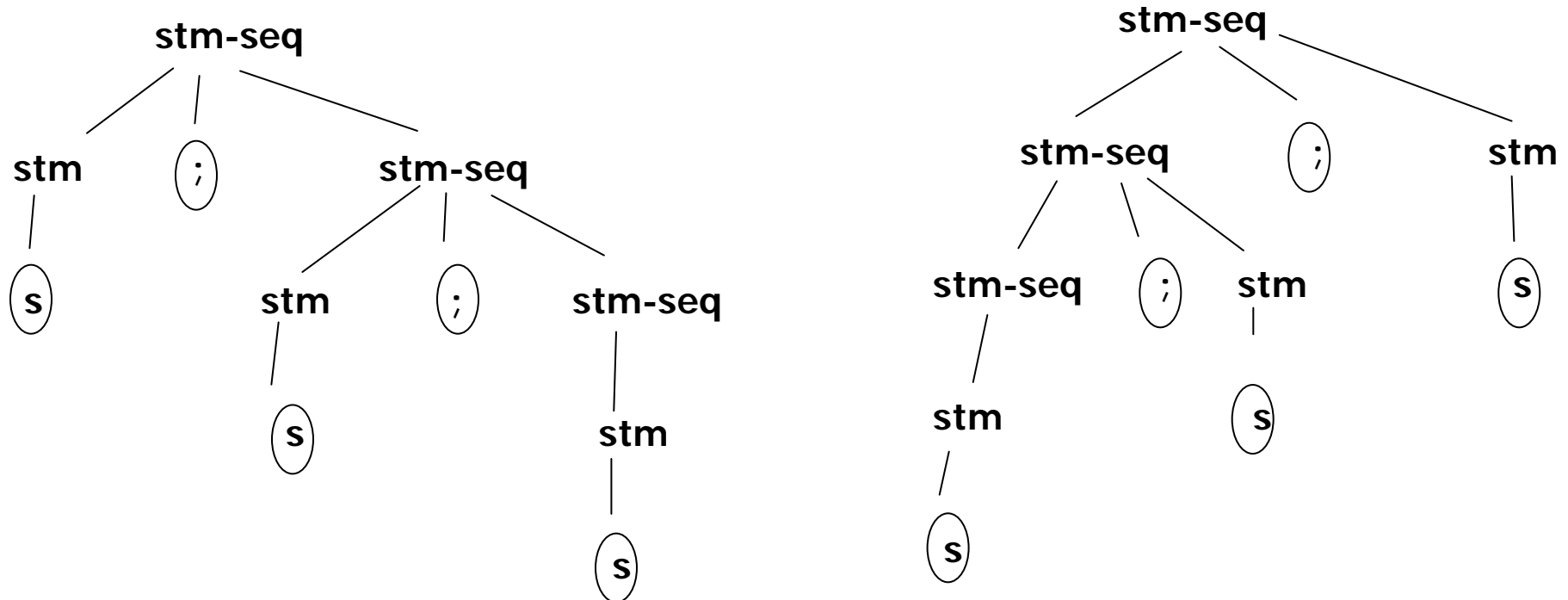
$stm\text{-seq} \rightarrow stm\text{-seq}; stm \mid stm$

venstre-ass.

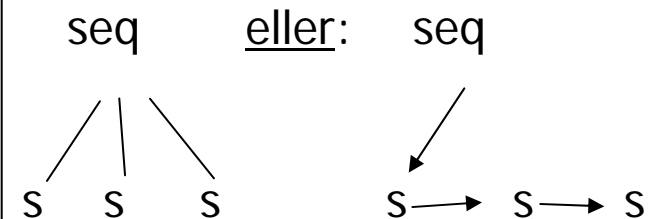
$stm\text{-seq} \rightarrow stm; stm\text{-seq} \mid stm$

høyre-ass.

$stm \rightarrow s$

Kan like gjerne representeres
som:

"Dangelig else" - problemet

- Problem: Hvilken **if**-setning skal vi koble **else** til?

```
if (0) if (1) other else other
```

- Grammatikken (flertydig, se neste ark):

statement → *if-stmt* | **other**

if-stmt → **if** (*exp*) *statement*

 | **if** (*exp*) *statement* **else** *statement*

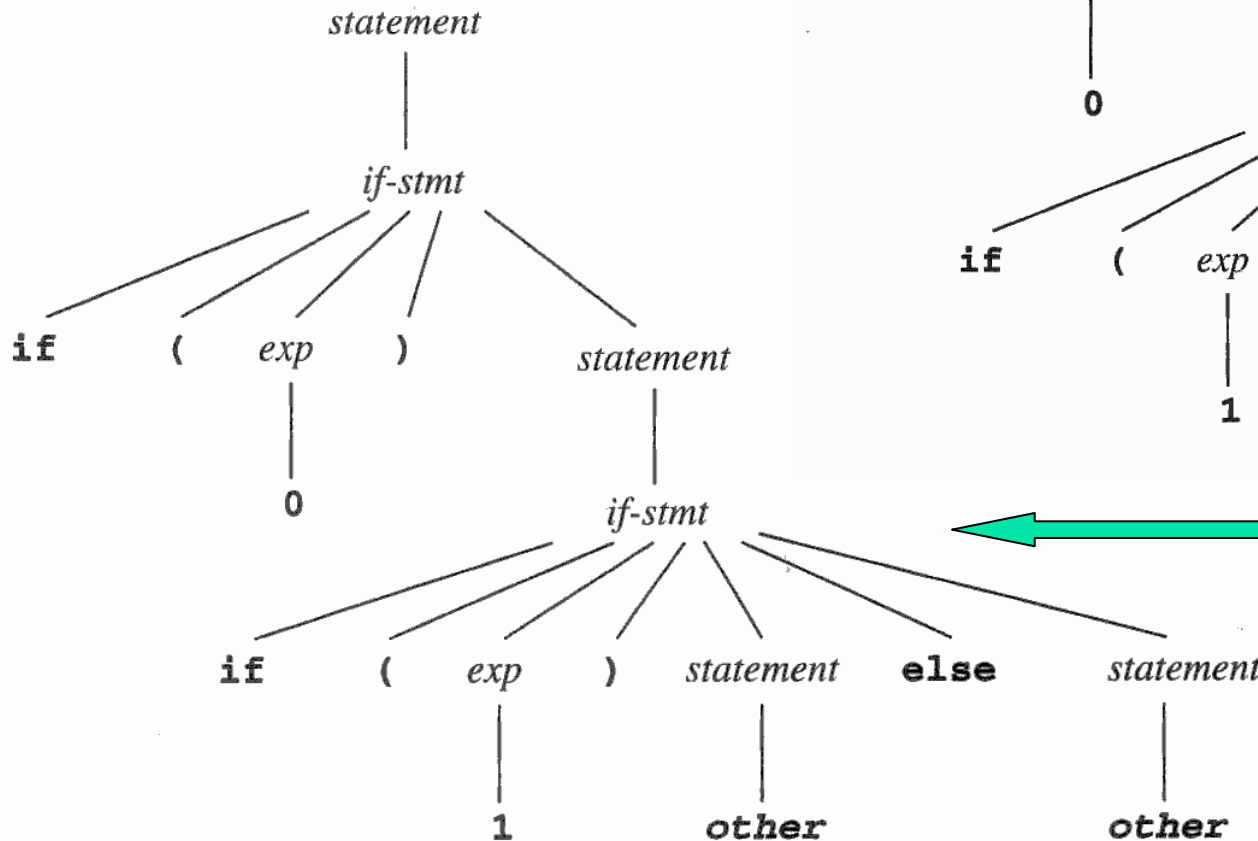
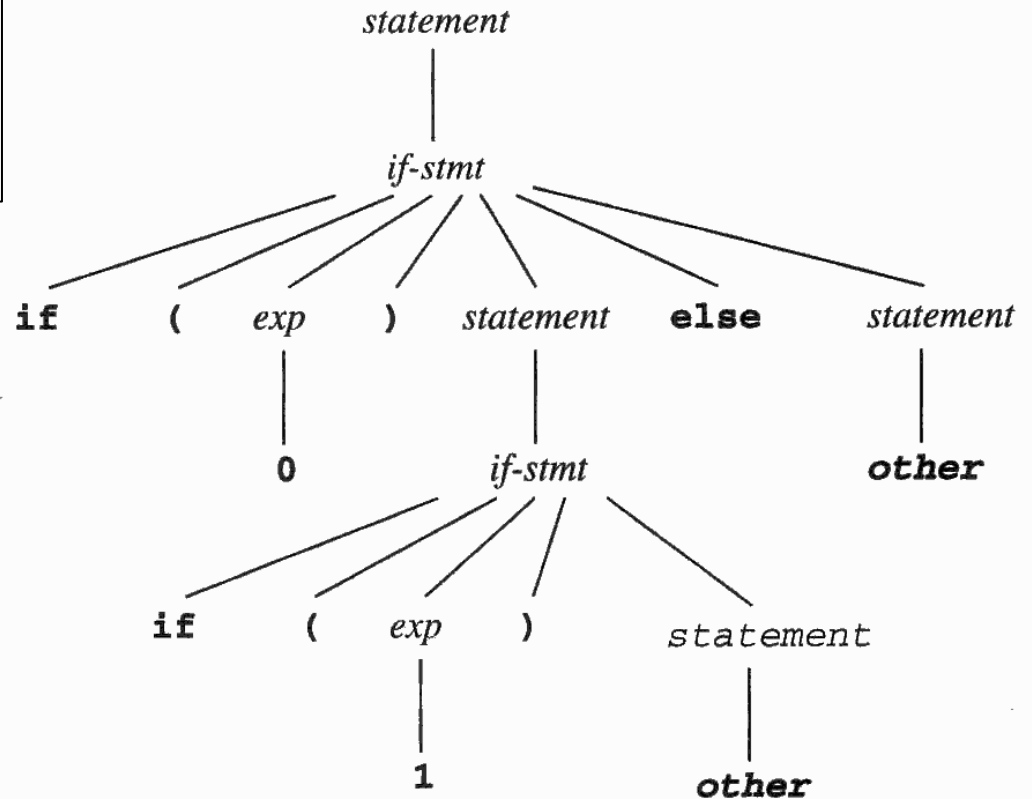
exp → **0** | **1**

To trær for samme setning

$statement \rightarrow if-stmt \mid other$
 $if-stmt \rightarrow if (exp) statement$
 $\quad \quad \quad \mid if (exp) statement else statement$
 $exp \rightarrow 0 \mid 1$

Setning:

if (0) if (1) other else other

Vanlig regel gir denne:

La else bli koblet til nærmeste "ledige" if

Eks: Entydig grammatikk for if-setning.

Gir "vanlig" løsning

```
if (0) if (1) other else other
```

$statement \rightarrow matched-stmt \mid unmatched-stmt$

$matched-stmt \rightarrow \mathbf{if} \ (\ exp \) \ matched-stmt \ \mathbf{else} \ matched-stmt \mid \ \mathbf{other}$

$unmatched-stmt \rightarrow \mathbf{if} \ (\ exp \) \ statement$

$\mid \ \mathbf{if} \ (\ exp \) \ matched-stmt \ \mathbf{else} \ unmatched-stmt$

$exp \rightarrow 0 \mid 1$

Idé:

Kan ikke ha en umatchet inne i en matchet

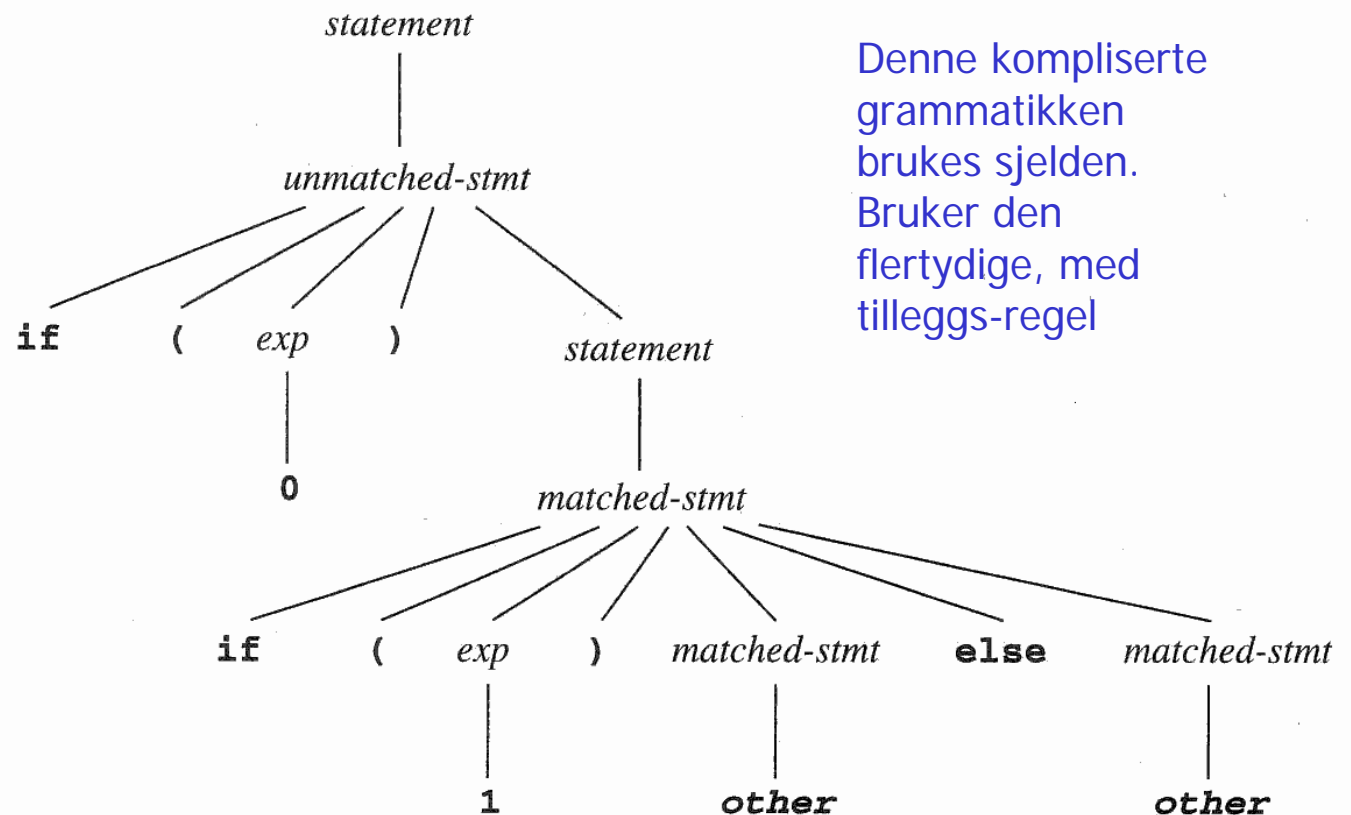
matched-stmt

- kan **ikke** kobles med etterfølgende else

unmatched-stmt

- kan kobles med etterfølgende else

Er det opplagt at denne kan generere alle "lovlige" setninger (ut fra den kortere flertydige grammatikken på forrige to foiler)?

Utvidet BNF (EBNF)

Idé: Man kan generelt bruke "regulære uttrykk" på høyresiden i produksjoner

Vanlig: α^* skrives: $\{\alpha\}$ α er en streng av terminaler og ikke-terminaler
 $\alpha?$ skrives: $[\alpha]$

Eksempel:

$exp \rightarrow exp \text{ ("+" | "-" | "*") } exp \mid \text{ "(" } exp \text{ ")" } \mid \mathbf{number}$

Meta-symbol ikke-meta

$A \rightarrow A \alpha \mid \beta$ kan skrives: $A \rightarrow \beta \{\alpha\}$

$A \rightarrow \alpha A \mid \beta$ kan skrives: $A \rightarrow \{\alpha\} \beta$

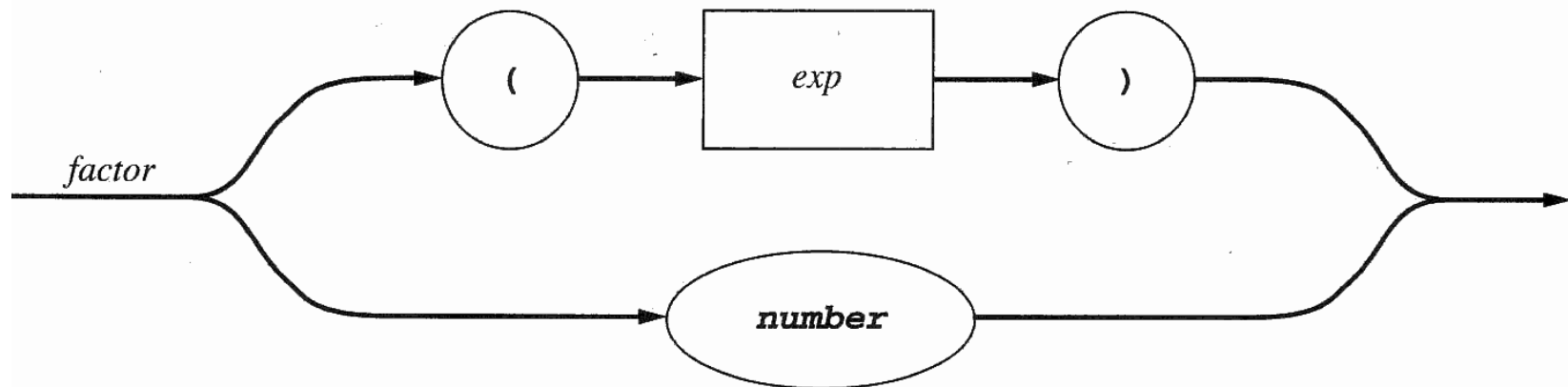
$stm\text{-seq} \rightarrow stm \{ ; stm \}$ eller $\rightarrow \{ stm ; \} stm$

$if\text{-setn} \rightarrow \underline{if} (expr) stm [\underline{else} stmt]$

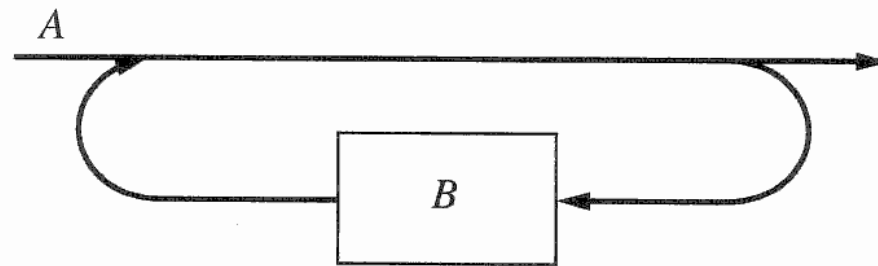
Merk: For en del metoder etc. må man gå ut fra basal BNF.

Syntaks-diagrammer

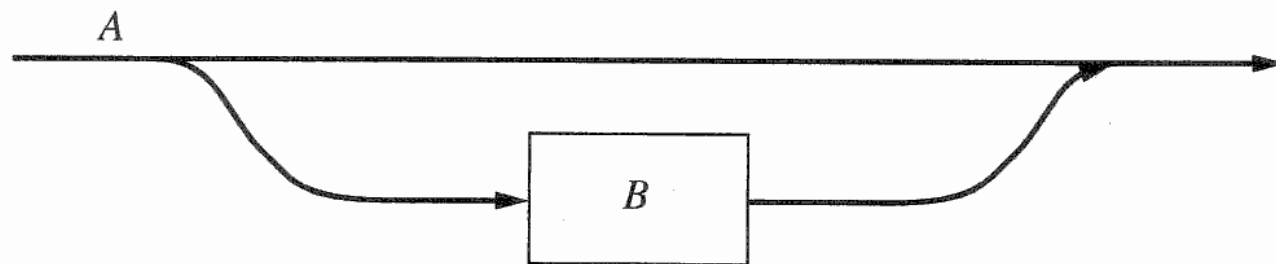
$factor \rightarrow (exp) \mid \mathbf{number}$

$$A \rightarrow \{ B \}$$

$$A \rightarrow [B]$$

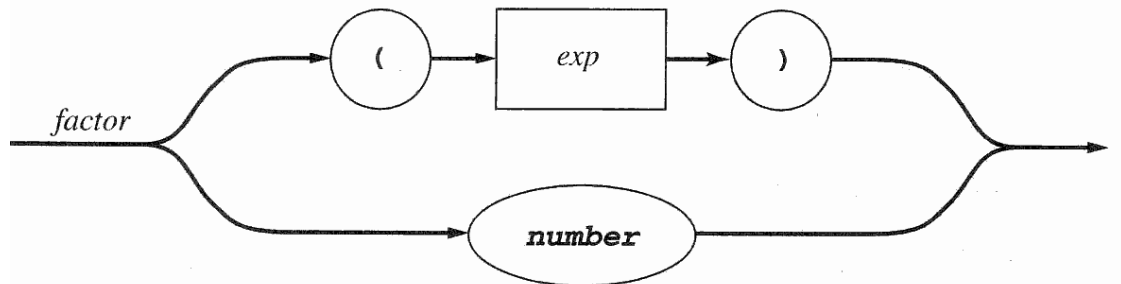
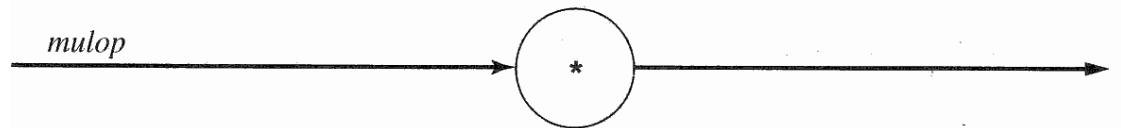
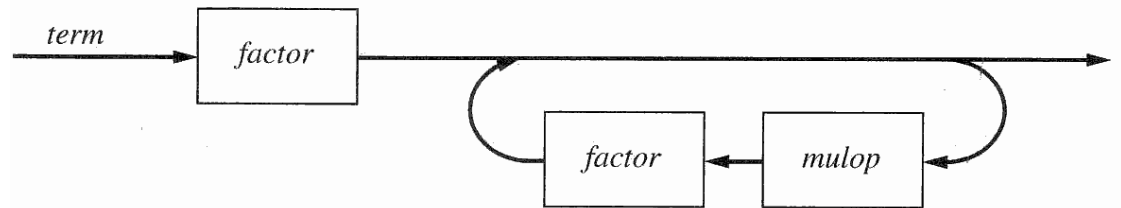
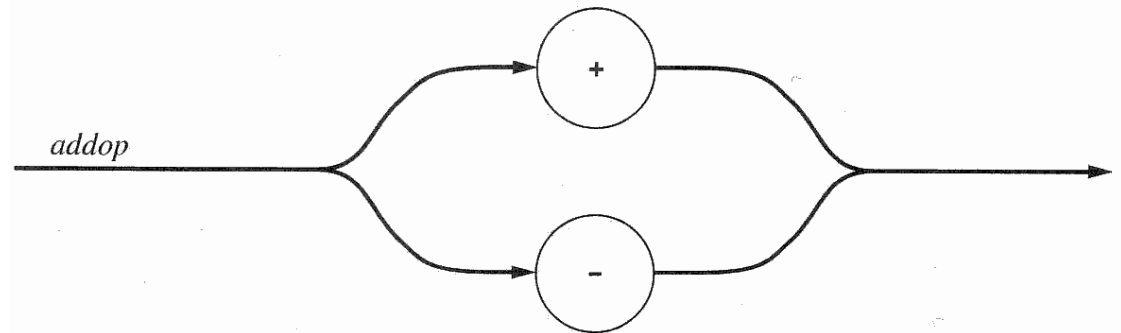
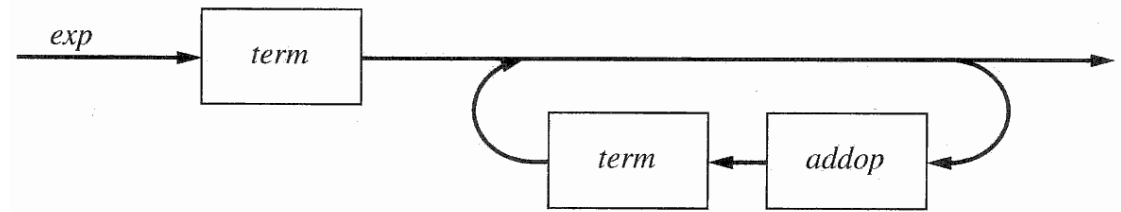

BNF-grammatikk

$exp \rightarrow exp \text{ addop } term \mid term$
 $addop \rightarrow + \mid -$
 $term \rightarrow term \text{ mulop } factor \mid factor$
 $mulop \rightarrow *$
 $factor \rightarrow (exp) \mid \mathbf{number}$

EBNF-grammatikk for samme "språket", brukes til å lage syntaksdiagrammene

$exp \rightarrow term \{ addop term \}$
 $addop \rightarrow + \mid -$
 $term \rightarrow factor \{ mulop factor \}$
 $mulop \rightarrow *$
 $factor \rightarrow (exp) \mid \mathbf{number}$

Chomsky-hierarkiet

a er vilkårlig terminalsymb.
 β, α, γ er vilkårlig streng av terminal- og ikke-terminalsymb.
 A, B er ikke-terminaler

- Type 0 – språk

- Urestriktete prod.:

$$\alpha \rightarrow \beta, \quad \alpha \neq \varepsilon \quad (\alpha \text{ er ikke-tom})$$

- Type 1 – språk

- Kontekst-sensitive produksjoner

$$\beta A \gamma \rightarrow \beta \alpha \gamma$$

- Type 2 – språk

- Kontkstfrie prod:

$$A \rightarrow \alpha$$

- Type 3 språk

- Regulære språk:

- Regulære utrykk
- NFA
- DFA

Produksjoner bare på formen:

$$A \rightarrow B a \quad \text{og} \quad A \rightarrow a$$

eller bare på formen:

$$A \rightarrow a B \quad \text{og} \quad A \rightarrow a$$

BNF-grammatikk for TINY

program → *stmt-sequence*

stmt-sequence → *stmt-sequence* ; *statement* | *statement*

statement → *if-stmt* | *repeat-stmt* | *assign-stmt* | *read-stmt* | *write-stmt*

if-stmt → **if** *exp* **then** *stmt-sequence* **end**

 | **if** *exp* **then** *stmt-sequence* **else** *stmt-sequence* **end**

repeat-stmt → **repeat** *stmt-sequence* **until** *exp*

assign-stmt → **identifier** := *exp*

read-stmt → **read** **identifier**

write-stmt → **write** *exp*

exp → *simple-exp* *comparison-op* *simple-exp* | *simple-exp*

comparison-op → < | =

simple-exp → *simple-exp* *addop* *term* | *term*

addop → + | -

term → *term* *mulop* *factor* | *factor*

mulop → * | /

factor → (*exp*) | **number** | **identifier**

Nodestruktur i C for TINY

```
typedef enum {StmtK,ExpK} NodeKind;
typedef enum {IfK,RepeatK,AssignK,ReadK,WriteK}
           StmtKind;
typedef enum {OpK,ConstK,IdK} ExpKind;


/* ExpType is used for type checking */
typedef enum {Void,Integer,Boolean} ExpType;

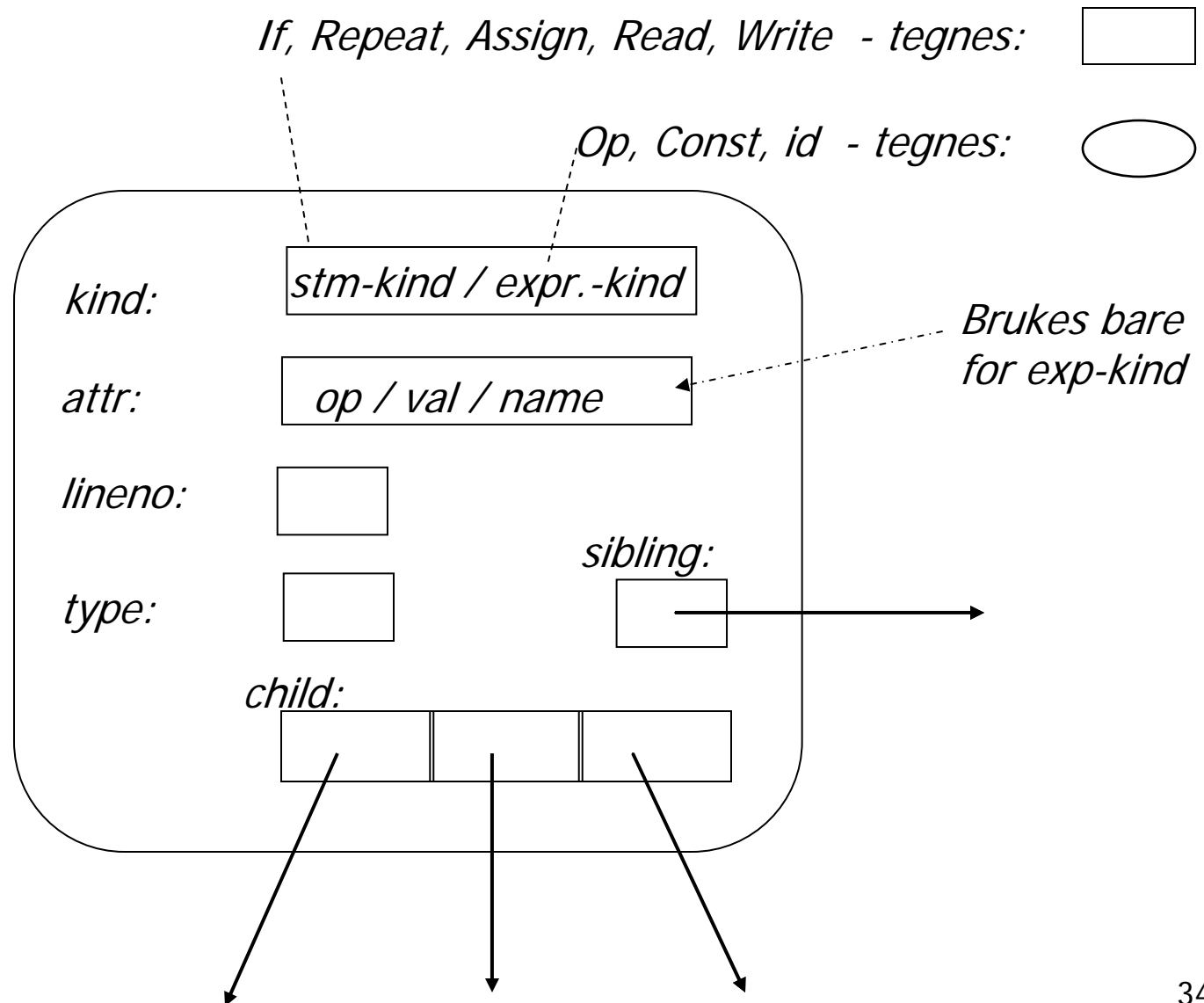
#define MAXCHILDREN 3

typedef struct treeNode
{ struct treeNode * child[MAXCHILDREN];
  struct treeNode * sibling;
  int lineno;
  NodeKind nodekind;
  union { StmtKind stmt; ExpKind exp;} kind;
  union { TokenType op;
         int val;
         char * name; } attr;
  ExpType type; /* for type checking of exps */
} TreeNode;
```

Nodestruktur i C for Tiny

If, Repeat, Assign, Read, Write - tegnes:

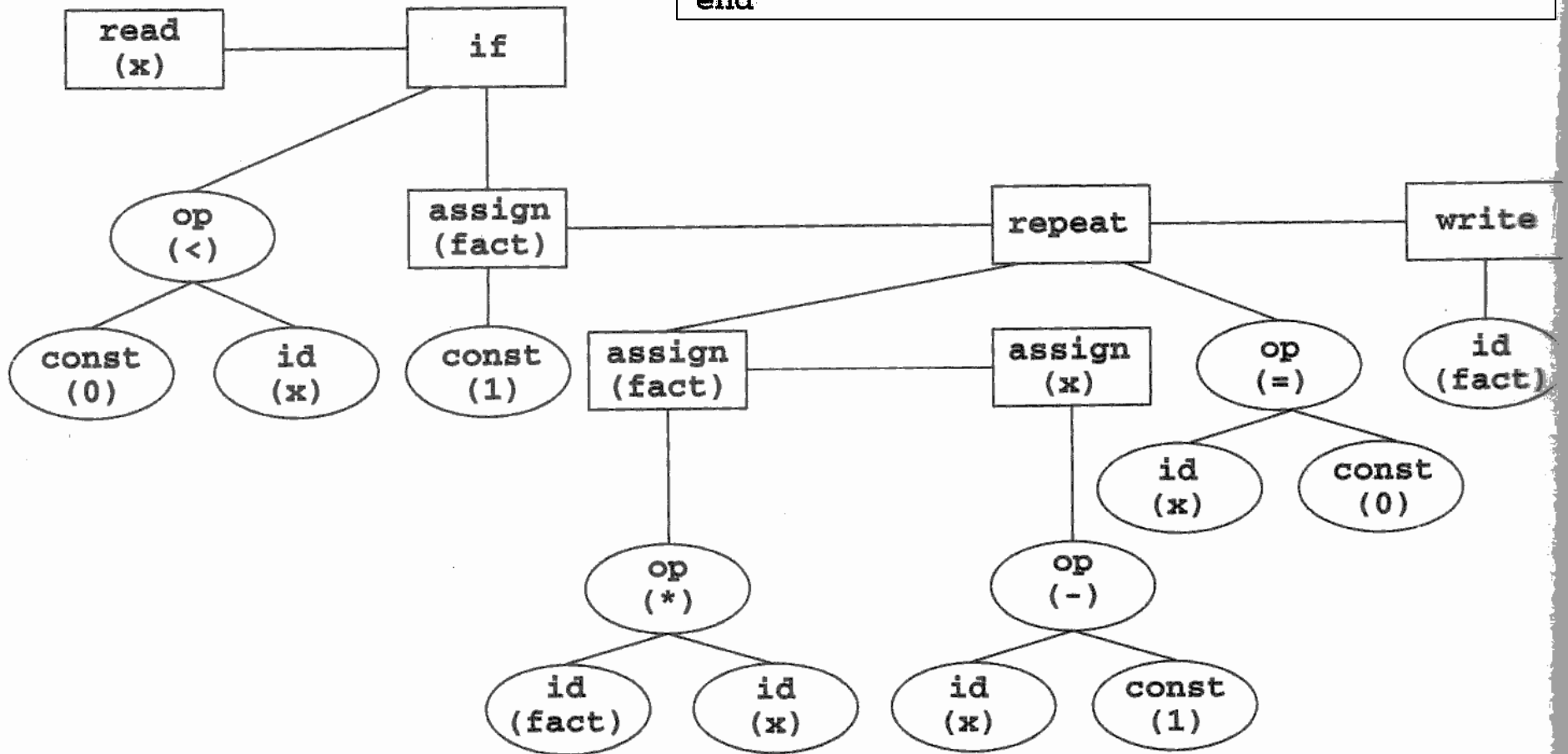
Op, Const, id - tegnes:

Denne nodestrukturen passer enda bedre med et OO-språk med klasser /subklasser **som implementasjons-språk.**

Abstrakt syntakstre for et Tiny-program

```
read x; { input an integer }  
if 0 < x then { don't compute if x <= 0 }  
  fact := 1;  
  repeat  
    fact := fact * x;  
    x := x - 1  
  until x = 0;  
  write fact { output factorial of x }  
end
```


Noen spørsmål om Tiny-grammatikken

program → *stmt-sequence*
stmt-sequence → *stmt-sequence* ; *statement* | *statement*
statement → *if-stmt* | *repeat-stmt* | *assign-stmt* | *read-stmt* | *write-stmt*
if-stmt → **if** *exp* **then** *stmt-sequence* **end**
 | **if** *exp* **then** *stmt-sequence* **else** *stmt-sequence* **end**
repeat-stmt → **repeat** *stmt-sequence* **until** *exp*
assign-stmt → **identifier** := *exp*
read-stmt → **read** *identifier*
write-stmt → **write** *exp*
exp → *simple-exp* *comparison-op* *simple-exp* | *simple-exp*
comparison-op → < | =
simple-exp → *simple-exp* *addop* *term* | *term*
addop → + | -
term → *term* *mulop* *factor* | *factor*
mulop → * | /
factor → (*exp*) | **number** | **identifier**

- Er grammatikken entydig?
- Hva om vi vil tillate tomme setninger
- Hva om vi vill ha semikolon etter og ikke mellom setningene?
- Hva slags assosiativitet og presedens er det for operatorene?

Hvorfor ikke bare én (stor) grammatikk?

- Kunne vi ikke laget én (stor) grammatikk som sa 'alt' om språket
 - F.eks. det som tas av skanneren: hvordan tall, variable etc. er definert
 - Som sa at det skal være samme type på hver side av en tilordning
- Vi bruker ikke grammatikker til å spesifiserer 'alt' ved språket, fordi:
 - En slik grammatikk ville i det minste bli 'uhåndterlig stor'
 - Faktisk umulig å formulere visse aspekter ved programmeringsspråk ved den typen grammatikker vi bruker
 - F.eks. at alle variable er deklarerert
 - mye greiere å ta:
 - enkle ting i skanneren,
 - setningsformen i parseren
 - mer kompliserte krav i semantikk-sjekkeren
 - jfr. samlebåndsproduksjon av biler (bilen lages i flere steg)
- Må ofte jobbe med hvordan vi formulerer en grammatikk for at den skal gi en god/riktig parser
 - flere måter å formulere grammatikken for et språk